

Одговори на доставените коментари на Правилникот за изменување и дополнување на Правилникот за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

I Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

Во табелата подолу наведени се коментарите на ВИП ОПЕРАТОР ДООЕЛ на одредбите од Правилникот:

Член бр. од П Р А В И Л Н И К за измена на Правилникот во врска со постојан член	Предлог измена/дополнување на текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Вип оператор	Коментар или образложение на Вип оператор
Член 12 (став 11)	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Операторот и/или давателот на услуги во своите понуди на својата официјална веб страна при склучувањето на претплатничките договори, треба транспарентно и јасно да ги наведат сите ограничувања коишто ги имаат воведено на своите услуги.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Најпрво, Вип оператор е на став дека терминот “ограничувања” остава простор за различни толкувања, доколку истите не се прецизираат. Затоа и предлагаме на Агенцијата да специфицира точно за какви ограничувања станува збор. На пример не е јасно дали истото се однесува на ограничување за</p>

		<p>обезбедување на некоја услуга која е дел од "листата на услуги" кои на основа на став 1 од член 12, јавно објавил дека ги обезбедува.</p> <p>Од друга страна, Вип оператор смета дека било каков тип на ограничувања не треба да бидат дел од претплатничкиот договор туку истите треба да бидат содржани во понудите за соодветни тарифни модели. Оттука, Вип оператор смета дека најсоодветно решение е ограничувањата да бидат дел од понудите, така што претплатникот ќе биде во можност во секое време на транспарентен и јасен начин да ги дознае деталите за конкретната понуда. Уште повеќе одреден тип на ограничувања може да траат и краток временски период или да се непостојани па нивното предвидување во рамки на претплатнички договор би било невозможно, односно истото би довело до чести непотребни измени на стандардните претплатнички договори.</p>
<p>Одговор на АЕК Делумно се прифаќа. Допрецизиран е терминот ограничувања со следново: блокирање на одредени типови на пакети, достапност на јавни веб содржини во Република Македонија, достапноста на своите услуги преку мрежите на други оператори.</p>		
<p>Член 26 (став 4)</p>	<p>Предлог да се брише:</p> <p>- ~~Доколку биде утврдено одредено ограничување, коешто не е дефинирано во претплатничкиот договор, а е имплементирано од страна на операторот и/или давателот на услуги, истото ќе се~~</p>	<p>Образложение:</p> <p>Согласно претходниот коментар, уште еднаш посочуваме дека терминот "ограничувања" остава простор за различни толкувања, што со сигурност ќе биде злоупотребувано од страна на нечесни претплатници како изговор за раскинување на</p>

	<p>~~третира како еднострано прекршување на договорните услови од страна на операторот и/или давателот на услуги, при што му овозможува на претплатникот, на негово барање, еднострано да го раскине договорот, без обврски за плаќање на казнени пенали.~~</p>	<p>претплатнички договор со цел да го избегнат исполнувањето на обврските кон операторот.</p> <p>Исто така, за Вип оператор е нејасно кој страна ќе го утврди постоењето на одредено “ограничување” и како ќе се одвива постапката за тоа, односно дали претплатникот ќе поднесе приговор поради некое ограничување, при што вака дефинирана одредба му остава простор на претплатникот по сопствено толкување и убедување да утврди некој вид на ограничување.</p> <p>Дополнително, бидејќи во пракса претплатниците имаат можност да склучат претплатнички договор со задолжително минимално времетраење од 12 или 24 месеци, при што во таков случај претплатникот добива субвенционирана терминална опрема, Вип оператор смета дека во случај на раскинување на претплатничкиот договор под овие услови, не треба во никој случај да му се скрати правото на операторот да го наплати целосниот износ за терминалната опрема согласно објавениот ценовник.</p>
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа. Став (4) од член 26 се брише.</p>		
<p>Член 59-а (став 1)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Агенцијата ќе ги дефинира минималните вредности на параметрите за квалитет коишто операторите и/или давателите на услуги треба да ги исполнат при обезбедување на услугите, согласно релевантите</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор е на став дека Агенцијата треба да ги дефинира исклучиво минималните параметри на квалитет кои е неопходно одреден оператор да ги има при обезбедувањето на одредена услуга и тоа</p>

	стандарди и најдобрите практики применети во Европската Унија.	согласно релевантите стандарди и најдобрите практики применети во Европската Унија.
Одговор од АЕК Овој став се брише.		
Член 59-а (став 3)	Предлог за дополнување: Доколку операторите и/или давателите на услуги понудиле подобри параметри за квалитет во својата понуда, треба истите да ги исполнат, согласно условите на понудата.	Образложение: За цели на допрецизирање.
Одговор на АЕК Не се прифаќа, бидејќи овој член се брише.		
Член 59-а (став 4)	Предлог за измена и дополнување: При проверката за постоење на техничка можност за обезбедување на услугата, операторите и/или давателите на услуги треба да ги проверат и параметрите за квалитет со коишто ќе ја обезбедуваат услугата. Доколку при проверката се утврди дека параметрите за квалитет се положи од параметрите за квалитет ~~дадени во понудата~~ објавени на официјалната веб страна на операторот , треба за тоа да го информираат претплатникот и доколку тој се согласи може да потпише претплатнички договор, ~~тие параметри се впишуваат во претплатничкиот Договор~~	Образложение: Согласно аргументите изнесени во генералните гледишта на Вип оператор дадени како вовед на овие коментари, сметаме дека параметрите за квалитет не треба да бидат дел од претплатничкиот договор. Имено, согласно став (1) од член 60 на овој Правилник, операторот и/или давателот на јавни комуникациски услуги треба податоците кои се однесуваат на параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги да ги достави до Агенцијата и да ги објави на својата веб страна најдоцна до 31 март за претходната година. Оттука, претплатникот е и секогаш ќе биде транспарентно информиран за исполнувањето/неисполнувањето на однапред дефинираните вредности со што ќе има јасна претстава за параметрите за квалитет за конкретната понуда за која е заинтересиран да склучи

		<p>претплатнички договор.</p> <p>Ваквото специфично регулирање на рекламирањето само за електронските комуникациски услуги воедно ќе значи и дискриминација на операторите и давателите на услуги наспроти сите други правни лица кои вршат промет на стоки и услуги, за кои специфичните одредби за рекламирање нема да важат. Затоа, доколку АЕК има таква тенденција, може да иницира процес на промена на соодветниот закон каде е регулирана оваа тематика преку соодветното Министерство за да се регулира на ниво на целокупниот пазар во РМ.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, бидејќи овој став се брише.</p>		
<p>Член 59-а (став-5)</p>	<p>Предлог да се брише:</p> <p>~~Во претплатничкиот договор треба детално да бидат наведени параметрите за квалитет со кои ќе биде обезбедена услугата на претплатникот.~~</p>	<p>Образложение:</p> <p>Согласно аргументите изнесени во генералните гледишта на Вип оператор дадени како вовед на овие коментари, сметаме дека параметрите за квалитет не треба да бидат дел од претплатничкиот договор.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа бидејќи се додава како став (7) во член 41, и истиот гласи: (7) Во претплатничкиот договор, за услугите за пренос на податоци, треба да бидат точно наведени параметрите за квалитет (брзина на пренос на податоци во двете насоки (downstream и upstream), со кои ќе му биде обезбедена услугата на претплатникот.</p>		
<p>Член 59-а (став 6)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Промена на параметрите за квалитет, кои се резултат на технички измени ~~и/или зголемување на бројот на претплатници~~, каде што параметрите за квалитет се положи од одредените параметри за квалитет ~~на веќе при потпишувањаните на договорите, треба може~~ да бидат третираны како</p>	<p>Образложение:</p> <p>За Вип оператор не е доволно јасна самата одредба и која е основната цел за воведување на истата. За Вип оператор само по себе е јасно дека за било која измена на договорните услови, со цел истите да бидат важечки потребно есогласноста да биде обезбедена од страна на претплатникот.</p>

	<p>промена на договорните услови, при што ~~операторот и/или давателот на услуги треба да постапи согласно овој правилник во случај на раскинување на претплатничкиот договор, претплатникот треба да го плати целосниот износ за терминалната опрема согласно објавениот ценовник.~~</p>	<p>Образложение:</p> <p>Согласно погоре дадената аргументација.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа затоа што овој став се брише.</p>		
<p>Член 59-6 (став 1)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Операторите и/или давателите на услуги, треба да ги исполнат минималните параметри за квалитет ~~дефинирани во своите договори со претплатниците објавени на својата официјалната веб страна за целото времетраење на договорот,~~ при што, како отстапки ќе бидат третираны, планираните и најавените технички измени на мрежата. 	<p>Образложение:</p> <p>Согласно претходниот коментар, уште еднаш посочуваме дека терминот “ограничувања” остава простор за различни толкувања, што со сигурност ќе биде злоупотребувано од страна на нечесни претплатници како изговор за раскинување на претплатнички договор со цел да го избегнат исполнувањето на обврските кон операторот.</p> <p>Исто така, за Вип оператор е нејасно кој страна ќе го утврди постоењето на одредено “ограничување” и како ќе се одвива постапката за тоа, односно дали претплатникот ќе поднесе приговор поради некое ограничување, при што вака дефинирана одредба му остава простор на претплатникот по сопствено толкување и убедување да утврди некој вид на ограничување.</p> <p>Дополнително, бидејќи во пракса претплатниците имаат можност да склучат претплатнички договор со</p>

		<p>задолжително минимално времетраење од 12 или 24 месеци, при што во таков случај претплатникот добива субвенционирана терминална опрема, Вип оператор смета дека во случај на раскинување на претплатничкиот договор под овие услови, не треба во никој случај да му се скрати правото на операторот да го наплати целосниот износ за терминалната опрема согласно објавениот ценовник.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, бидејќи овој став се брише.</p>		
<p>Член 59-б (став 2)</p>	<p>Предлог да се брише:</p> <p>~~Ненајавените прекини на обезбедување на услугата/услугите, кои не се по вина на претплатникот, се посебна категорија на прекини, каде што е дозволено операторот и/или давателот на услуги да не ги исполнува параметрите за квалитет од договорот, само доколку ваквите прекини се помалку од вкупно 3 (три) прекини во текот на еден месец, со кумулативно времетраење помало од 60 (шеесет) часа и/или 5 (пет) прекини во текот на 3 (три) месеци, со кумулативно времетраење помало од 120 (сто и дваесет) часа.~~</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека поради случаите на виша сила (на пример чести прекини на снабдувањето со електрична енергија), постои огромен ризик и можност вака дефинираната обврска да не може да се исполни.</p> <p>Од друга страна за Вип оператор е нејасен начинот и основата за утврдување на временските рамки за ненајавените прекини на обезбедување на услугата/услугите. По направената споредбена анализа на параметрите за квалитет во европските земји, Вип оператор дојде до заклучок дека во ниту еден случај не постојат утврдени временски рамки со кои дефинира ваков тип прекини. Дополнително, во рамки на член 103 од Законот за електронски комуникации („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/2005, 14/2007, 55/2007, 98/2008, 83/2010, 13/2012 и 59/2012), се јасно дефинирани</p>

		<p>условите во кои операторите се должни да ја известат Агенцијата и претплатниците за настанатото ограничување или прекин на пристап.</p> <p>Дополнително, ваквата одредба остава простор под нејасни околности да се утврдува колкави биле прекините, кога се случиле и каде, односно останува нејасно која страна/субјект ќе го утврдува и потврдува истото?</p> <p>Оттука, Вип оператор смета дека обврската дефинирана во овој став е неоснована и треба да се избрише.</p>
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа, овој став се брише.</p>		
<p>Член 59-б (став 3)</p>	<p>Предлог да се брише:</p> <p>~~Во случај на неисполнувањето на параметрите за квалитет согласно ставовите (1) и (2) од овој член, претплатникот има право еднострано да го раскине договорот, без обврски за плаќање на казнени пенали.~~</p>	<p>Образложение:</p> <p>Согласно аргументите изнесени во генералните гледишта на Вип оператор дадени како вовед на овие коментари, сметаме дека параметрите за квалитет не треба да бидат дел од претплатничкиот договор.</p>
<p>Одговор на АЕК Овој став се преработува и станува став (б) во член 41 и гласи - Претплатникот нема обврска да ги плати казнените пенали, доколку го раскине претплатничкиот договор пред истекот на договорениот период, во случај кога од страна на Агенцијата ќе биде утврдено дека операторот и/или давателот на услуги не му ја испорачува услугата со квалитетот утврден во претплатничкиот договор.</p>		
<p>Член 59-в (став 1)</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Доколку податоците од мерењето на параметрите</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор е на став дека оваа обврска согласно</p>

	<p>за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат минималните параметрите за квалитет дефинираани во Прилог 1 од овој Правилник, тогаш Агенцијата може да му посочи го задолжи операторот и/или давателот на услуги да направи надградба на својата мрежа, со цел подобрување на квалитетот на услугите што им ги нуди на своите крајни претплатници ~~во рок од 3 (три) месеци од известувањето од Агенцијата~~ имајќи ги во предвид условите за користење на радиофреквенции утврдени согласно доделените Одобренија на Агенцијата или останати услови за градба.</p>	<p>член 8 и член 97 од ЗЕК е надвор од делокругот на работење на Агенцијата, поради што делот од членот, согласно кој Агенцијата го задолжува операторот да направи надградба на својата мрежа треба да се избрише. Имено, Вип оператор смета дека вака дефинираната обврска е директно и неосновано инволвирање на регулаторното тело во бизнис политиката на компанијата, така што истото негативно влијае на финансиските и комерцијалните планови како на краткорочен така и на долгорочен рок. Од друга страна, рокот за надградба на мрежа од 3 (три) месеци од известувањето од Агенцијата не соодветствува со роковите кои се потребни за добивање на документацијата за градба, поради што истото не е возможно да се исполни ниту од тој аспект.</p> <p>Сепак со цел информирање на претплатниците во ваков случај, Вип оператор ја предлага оваа измена и дополнување, при што секогаш треба да се имаат во предвид условите за користење на радиофреквенции утврдени во доделените Одобренија од страна на Агенцијата, бидејќи тие се единствен релевантен документ на основа на кој на пример операторот на јавна мобилна комуникациска мрежа ја гради својата радиопристапна мрежа.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, бидејќи овој член се брише.</p>		
<p>Член 59-г</p>	<p>Неисполнување на параметрите за квалитет од претплатничкиот договор</p>	<p>Генерален коментар: Во врска со овој член, Вип оператор има генерална</p>

		забелешка во насока дека Агенцијата мора транспарентно да ги претстави своите методи на мерење од аспект на калибрирање и баждарење на мерната опрема, позициите и фреквенцијата на мерење, обученоста на изведувачите на мерења и сл.
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, истиот се преработува и станува став (8) во член 41 и гласи: Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет дефинирани во претплатничкиот договор, претплатникот има право да поднесе приговор кај операторот и/или давателот на услуги, кој треба да стори една од следниве работи:</p> <p>а) да изврши проверка, технички корекции и да ги отстрани недостатоците во рок од пет дена од поднесениот приговор;</p> <p>в) да го раскине претплатничкиот договор заради неисполнување на сопствените договорни обврски без наплата на казнени пенали во рок од 10 дена.</p>		
<p>Член 59-г (став 1) Точка а</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>1) Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет објавени на својата официјална веб страна дефинирани во претплатничкиот договор, претплатникот има право да поднесе приговор кај операторот и/или давателот на услуги, кој треба да стори една од следниве работи:</p> <p>а) да изврши проверка, технички корекции и да ги</p>	<p>Образложение:</p> <p>Во врска со точка а) од став 1, Вип оператор смета дека рокот 5 (пет) дена од поднесениот приговор е прекраток, особено ако се има во предвид потребата од инсталација на дополнителна опрема или пак изградба на инфраструктура. На основа на тоа, Вип оператор предлага рокот од 5 (пет) дена да се замени со рок од најмалку 10 (десет) дена. Притоа, би сакале да напоменеме дека во случај решавањето на проблемот да предизвика измена или изградба на инфраструктура, неможе да се дефинира конкретен рок, имајќи ја во предвид неефикасноста и ажурноста на институциите.</p>

	<p>отстрани недостатоците во рок ~~од најмалку 10 5~~ (пет десет) дена од поднесениот приговор доколку за извршување на истото не е потребна дополнителна документација од други надлежни органи;</p>	
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, при што Точка а) останува да гласи: а) да изврши проверка, технички корекции и да ги отстрани недостатоците во рок од пет дена од поднесениот приговор;</p>		
<p>Член 59-г, (став 1) Точка б</p>	<p>Предлог да се брише:</p> <p>~~б) доколку не може да ги отстрани недостатоците, може да му понуди на претплатникот да направи измени на договорот, со намалени параметри за квалитет, кои се над параметри за квалитет пропишани од Агенцијата, при што претплатникот може, но не мора, да ја прифати оваа понуда;~~</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор смета дека обврската наведена во точка б) е нелогична и неоснована. Утврдените намалени параметри за квалитет преку автономен систем на Агенцијата може да се корегираат за релативно кратко време доколку за извршување на истото не е потребна дополнителна документација од други надлежни органи, поради што измена на договорните услови по тој основ е нелогична. Од друга страна, во случај на поплаки од корисници и во моментот доколку се утврдат недостатоци Вип оператор излегува во нивна пресрет и нуди повеќе опции на претплатникот, при што во случај на барање за раскинување на договорот не пресметува казниени пенали освен барањето претплатникот да го плати целосниот износ за терминалната опрема согласно објавениот ценоник.</p> <p>Оттука, Вип оператор е на став дека оваа одредба треба да се брише.</p>
<p>Одговор на АЕК</p>		

Се прифаќа, точка б) од став 1 се брише.		
Член 59-г (став 1) Точка в	Предлог за измена и дополнување: в) да го раскине претплатничкиот договор заради ~~неисполнување на сопствените договорни обврски~~ доказано незадоволство на претплатникот во врска со исполнувањето на минималните параметри за квалитет , без наплата на казнени пенали во рок од 10 (десет) дена доколку претплатникот го плати целосниот износ за терминалната опрема согласно објавениот ценовник;	Образложение: Согласно погоре дадените аргументи.
Одговор на АЕК Не се прифаќа, Точка в) од став 1 не се менува и истата останува да гласи – в) да го раскине претплатничкиот договор заради неисполнување на сопствените договорни обврски без наплата на казнени пенали во рок од 10 дена.		
Член 59-г (став 1) Точка г	Предлог за измена и дополнување: г) да го одбие како неоснован приговорот, доколку податоците од мерењето направено од страна на претплатникот не се совпаѓаат со минималните параметрите за квалитет утврдени во договорот објавени од страна на операторот.	Образложение: Согласно погоре дадените аргументи.
Одговор на АЕК Не се прифаќа измената и дополнувањето, зошто Точка г) од став 1 се брише.		
Член 59-г (став 2)	Предлог за измена и дополнување: Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за	Образложение: Вип оператор бара појаснување на временскиот термин дефиниран во оваа одредба, односно кое е значењето на условот да не се исполнуваат

квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет **објавени на својата официјална веб страна дефинирани во претплатничкиот договор** 2 (два) пати во текот на 3 (три) месеци, по барање на претплатникот, операторот и/или давателот на услуги, треба да го раскине претплатничкиот договор заради неисполнување на сопствените договорни обврски без наплата на казнени пенали во рок од **10 5 (пет десет)** дена од барањето, **доколку претплатникот го плати целосниот износ за терминалната опрема согласно објавениот ценовник.**

параметрите за квалитет 2 пати во текот на 3 месеци. Исто така не е прецизно дефинирано колку често ќе се вршат мерења со автономниот систем на Агенцијата. Имајќи го ова во предвид временската рамка на неисполнување на параметрите за квалитет “2 пати во 3 месеци” може да биде многу лесно прекршено доколку се вршат мерења навистина често (пр. на секоја минута). Посочуваме дека направените споредбени анализи ни покажаа дека вакви или слични рокови не се утврдени во било која земја членка на ЕУ.

На основа на наведеното во овој став, Вип оператор бара прецизно објаснување дали раскинување на договорот е возможно само со мерење на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, односно дали при утврдување на основ за раскинување на договор поради неисполнети параметри за квалитет се исклучени мерењата од други алатки, освен тука дефинираните. Од друга страна, а на основа на претходно изнесените коментари, Вип оператор смета дека параметрите за квалитет не треба да бидат дел од претплатничките договори, туку истите треба да бидат објавувани на официјалната веб страна на секој оператор соодветно согласно утврдената обврска во член 60 на овој Правилник.

		<p>Дополнително, бидејќи во пракса претплатниците имаат можност да склучат претплатнички договор со задолжително минимално времетраење од 12 или 24 месеци, при што во таков случај претплатникот добива субвенционирана терминална опрема, Вип оператор смета дека во случај на раскинување на претплатничкиот договор под овие услови, операторот има полно право да го наплати целосниот износ за терминалната опрема согласно Ценовникот.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа, бидејќи став 2 од Член 59-г се брише.</p>		
<p>Прилог 1</p>	<p>ПАРАМЕТРИ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ</p>	<p>Генерален коментар:</p> <p>Имајќи во предвид дека сите мерења на параметрите за квалитет треба да бидат детално базирани на областите кои Агенцијата ги дефинира, Вип оператор бара појаснување, како истото се одразува на параметрите за квалитет објавени на официјалната веб страна на операторот, а оттука и на претплатничкиот договор. Имено, секоја област каде Агенцијата ќе врши мерења може да биде означена со различен квалитет на услуга со тек на време. Оттука, може да постојат неколку критериуми, а не само еден генерален критериум, кој влијае на параметрите за квалитет објавени на официјалната веб страна на операторот, а оттука и на претплатничкиот договор.</p> <p>Со други зборови, за Вип оператор е нејасно дали ќе има само еден и единствен критериум за параметри</p>

		на квалитет кој ќе бидат објавени на веб страната на операторот или ќе треба за секоја област (пр. населено место или сл.) посебно да се дефинираат параметри на квалитет?
Одговор на АЕК Нема да има потреба за секое населено место посебно да се дефинираат параметрите за квалитет.		
Прилог 1, Точка III	ПАРАМЕТРИ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ III. Параметри за квалитет на јавни услуги за пренос на податоци преку радиокомуникациска мрежа <ul style="list-style-type: none"> - Број на успешни пристапувања (log-in); - Доцнење (во една насока); - Варијација на доцнењето; - Број на загубени пакети; Брзина на пренос на податоци.-	Коментар: Вип оператор смета дека релевантни и најсоодветни мерења на дефинираните параметри ќе може да се реализираат преку FTP ("file transfer protocol") сервер кој нема да се наоѓа на мрежата на ISP поради тоа што Вип оператор не е одговорен за доцнења и загуба на пакети иницирани надвор од нашата мрежа. Предлагаме да се направи допрецизирање во оваа насока.
Одговор на АЕК Што се однесува до Параметрите за квалитет на јавни услуги за пренос на податоци преку радиокомуникациска мрежа, Операторите и/или давателите на јавни комуникациски услуги до АЕК треба да доставуваат информација само за параметарот – број на неуспешни пристапувања (log-in) и тоа на годишно ниво.		
Прилог 1	ПАРАМЕТРИ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКОМУНИКАЦИСКА МРЕЖА	Генерален коментар: Вип оператор смета дека во рамки на параметрите за квалитет не треба да се бројат прекини/недостапности предизвикани од дејства надвор од контролата на операторот, како виша сила (екстремни временски услови, недостаток на електрична енергија и сл.). Оттука, Вип оператор посочува овие услови да се имаат во предвид при мерења иницирани од страна на Агенцијата.

Одговор на АЕК Се прифаќа, и ќе бидат земани во обзир достапности на мрежата поради виша сила.		
Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКА ЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Дефиниција	Предлог за дополнување: Покриеност со сервис Тест рута преку која се постигнува минималната јачина на сигналот од -100dBm, утврдено на основа на мерење на ниво на сигнал во надворешни услови.	Образложение: Вип оператор бара појаснување во врска со рутата односно кој ќе ја дефинира, по кој основ се врши избрирање на рутата, како и дали истата се однесува за две насоки. Вип оператор смета дека е неопходно утврдувањето на овие детали со цел избегнување на забуни во насока на доставување на точни и прецизни податоци согласно однапред утврдени барања. Дополнително, Вип оператор предлага допрецизирање во врска со минималната јачина на сигналот од -100dBm, односно дали се однесува на покривање со соодветни нивоа на јачина на сигнал во надворешни услови. Оттука, Вип оператор
Одговор на АЕК Рутата ќе ја избира Агенцијата. Минималната јачина на сигнал од -100dBm се однесува на надворешни услови. Овој параметар ќе биде мерен од страна на Агенцијата и за него операторите и/или давателите на јавни комуникациски услуги нема да составуваат извештаи до Агенцијата.		
Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКА ЦИСКИ УСЛУГИ	Јачина на електрично поле ➤ Јавно (24 часа) < 27.5 V/m ➤ Професионално (до 8 часа) < 61.4 V/m Професионално (t < 30 минути) < $61.4 \sqrt{30/t}$ V/m	Коментар: Вип оператор смета дека утврдените вредности се во ред, но истите треба да се услогласат со вредностите со соодветните препораки/стандарди на Европската Унија, Светската Здравствена Организација (СЗО) како и Меѓународната комисија за заштита од нејонизирачко зрачење – ICNIRP: - јачината на електричната компонента на електромагнетните брановите да не надминува 41

<p>ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Целна вредност</p>		<p>V/m за општа популација и 90 V/m за обучен персонал, за фреквенциски опсег кој се користи во мобилната телефонија</p>
<p>Одговор на АЕК Овој параметар нема да биде предмет на овој Правилник.</p>		
<p>Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКА ЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Целна вредност</p>	<p>Јачина на магнетно поле Мерење</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Мерењето да се направи во согласност со стандардот МКС EN 50492:2010 <p>Целна вредност</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Јавно (24 часа) < 0.073 A/m ➤ Професионално (до 8 часа) < 0.162 A/m <p>Професионално (t < 30 минути) < $0.162 \sqrt{30/t}$ A/m</p>	<p>Коментар:</p> <p>Вип оператор смета дека утврдените вредности се во ред, но истите треба да се услогласат со вредностите со соодветните препораки/стандарди на Европската Унија, Светската Здравствена Организација (СЗО) како и Меѓународната комисија за заштита од нејонизирачко зрачење – ICNIRP.</p>
<p>Одговор на АЕК Овој параметар нема да биде предмет на овој Правилник.</p>		
<p>Прилог 1 ПАРАМЕТР</p>	<p>Густина на моќност</p>	<p>Коментар:</p>

<p>И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКА ЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Целна вредност</p>	<p>Целна вредност</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Јавно (24 часа) < 5mW/cm² ➤ Професионално (до 8 часа) < 10 mW/cm² <p>Професионално (t < 30 минути) < 10$\sqrt{30/t}$ mW/cm²</p>	<p>Вип оператор смета дека утврдените вредности се во ред, но истите треба да се услогласат со вредностите дефинирани во другите правилници и подзаконски акти, како и со соодветните препораки/стандарди на Европската Унија, Светската Здравствена Организација (СЗО) како и Меѓународната комисија за заштита од нејонизирачко зрачење – ICNIRP.</p>
<p>Одговор на АЕК Овој параметар нема да биде предмет на овој Правилник.</p>		
<p>Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКА ЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА</p>	<p>Предлог за измена и дополнување:</p> <p>Време на воспоставување на повик</p> <p>Време на воспоставување на повик може да се дефинира како временски интервал од моментот кога корисникот испраќа барање за конекција, се додека оној кој го генерира повикот не прими “ALERTING” целосна порака дека повикот се воспоставил.</p>	<p>Образложение:</p> <p>Вип оператор предлага терминот “целосната порака”, да се замени со терминот “ALERTING”, бидејќи овој термин соодветствува со термините кои се користат во пракса.</p>

Дефиниција		
Одговор на АЕК Се прифаќа Терминот “целосна порака” се заменува со “ALERTING”.		
Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ МОБИЛНИ КОМУНИКА ЦИСКИ УСЛУГИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Дефиниција	Време на испраќање на SMS Време на испраќање на SMS од крај до крај е период кој започнува од моментот на испраќање на SMS од терминалната опрема и завршува со приемот на истата SMS на друга терминална опрема.	Коментар: Вип оператор смета дека е потребно прецизно да се дефинира начинот на мерење на параметрите во случај кога истото не зависи од операторот кој ја обезбедува конкретната услуга. Имено, постои можност SMS пораката да се испрати до претплатник кој е во друга мрежа, при што во таков случај периодот на испраќање и примање на SMS не зависи само од операторот. Дополнително, постои можност терминалната опрема да не е во функција, поради што истото би довело до сосема погрешни податоци, а одговорноста за истите воопшто да не е на страна на операторот.
Одговор на АЕК Не се прифаќа, за овој параметар нема да се дефинира целна вредност.		
Прилог 1	ПАРАМЕТРИ ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦИ ПРЕКУ РАДИОКОМУНИКАЦИСКА МРЕЖА	Генерален коментар: Вип оператор смета дека во рамки на параметрите за квалитет не треба да се бројат прекини/недостапности предизвикани од дејства надвор од контролата на операторот, како виша сила (екстремни временски услови, недостаток на електрична енергија и сл.). Оттука, Вип оператор посочува да овие услови да се имаат во предвид при мерења иницирани од страна

		на Агенцијата.
Одговор на АЕК Се прифаќа, и ќе бидат земани во обзир достапности на мрежата поради виша сила.		
Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Дефиниција	Предлог за измена и дополнување: Број на успешни пристапувања (log-in) Број на успешни пристапувања на Интернет, кога ~~и~~ пристапната мрежа ~~и мрежата на ISP~~ ~~се~~ достапна ~~и~~ ~~се~~ во целосна работна состојба.	Образложение: Вип оператор смета дека мерењата треба да се однесуваат на мерења во насока од мрежа на операторот кон краен претплатник, а не кон ISP, бидејќи овие мерења не би биле релевантен показател. Вип оператор е на став дека ISP не треба да се инволвираат во овој мерен индикатор. Во таа насока, Вип оператор ја предлага оваа измена..
Одговор на АЕК Не се прифаќа и истата дефиниција гласи - Број на успешни пристапувања на Интернет, кога и пристапната мрежа и мрежата на IAP се достапни и се во целосна работна состојба.		
Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦИ ПРЕКУ РАДИОКО	Број на загубени пакети Однос од бројот на загубени пакети и вкупниот број на трансмитирани пакети помеѓу две претходно одредени точки.	Коментар: За Вип оператор не е јасно која страна ќе ги одреди точките за однос од бројот на загубени пакети и вкупниот број на трансмитирани пакети. Вип оператор смета дека е потребно прецизно дефинирање и утврдување на методологија во таа насока, при што најсоодветно мерење ќе може да се реализира доколку точките се во рамките на мрежата.

МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Дефиниција		
Одговор на АЕК Овој параметар нема да биде дел од Правилникот.		
Прилог 1 ПАРАМЕТР И ЗА КВАЛИТЕТ НА ЈАВНИ УСЛУГИ ЗА ПРЕНОС НА ПОДАТОЦИ ПРЕКУ РАДИОКО МУНИКАЦ ИСКА МРЕЖА Целна вредност	Предлог за измена и дополнување: Минимална брзина на пренос на податоци Целна вредност <ul style="list-style-type: none"> ➤ ~~≥ 256~~ 64 kbps за Upload ➤ ~~≥ 256~~ 64 kbps за Download 	Образложение: Вип оператор смета дека оваа целна брзина не може да се оствари со GPRS/EDGE технологијата. Оттука, Вип оператор предлага целна вредност од 64kbps/64kbps, бидејќи дефинираните рестрикции во рамки на овој став не може да важат за EDGE технологијата.
Одговор на АЕК Не се прифаќа, брзините за пренос на податоци преку кабелска мрежа за широкопојасен пристап на Интернет остануваат 256kbps и за Upload и за Download.		

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

Во табелата подолу се наведени коментарите на Т-МОБИЛЕ МК на одредбите од Правилникот:

Член бр. од П Р А В И Л Н И К за измена на Правилникот во врска со постојан член	Предлог измена/дополнување на текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Т-МОБИЛЕ МК	Коментар или образложение на Т-МОБИЛЕ МК
Член 12 (став 11)		Т-Мобиле МК смета дека одредбата е премногу општа, и како таква остава простор за слободно толкување што се подразбира под ограничување односно „сите“ ограничувања. Предлагаме Агенцијата да ги дефинира ограничувањата по типови на услуги (мобилни, фиксни, интернет преку фиксна мрежа, интернет преку радиокомуникациска мрежа, радиодифузни услуги) за коишто операторите треба да ги известат претплатниците при склучување на претплатничките договори и давањето на понуди за да се избегнат слободни толкувања и да се воспостави унифицирано правило за сите оператори.
<p>Одговор на АЕК Делумно се прифаќа. Дефиниран е терминот ограничувања со следново: блокирање на одредени типови на пакети, достапност на јавни веб содржини во Република Македонија, достапноста на своите услуги преку мрежите на други оператори</p>		

<p>Член 26 (став 4)</p>	<p>Предлог измени на Член 26 (4) Доколку од страна на надлежен орган биде утврдено одредено ограничување, коешто не е наведено во понудата за услугата предмет на договорот, а е имплементирано од страна на операторот и/или давателот на услуги, истото ќе се третира како еднострано прекршување на договорните услови од страна на операторот и/или давателот на услуги, при што му овозможува на претплатникот, на негово барање, еднострано да го раскине договорот, без обврски за плаќање на казнени пенали.</p>	<p>Т-Мобиле МК смета дека одредбата е премногу општа и смета дека е излишна, при што би сакале да потенцираме дека доколку истата остане, неопходно е да се уреди дека утврдувањето на ограничувањето ќе биде задолжително во надлежност на надлежниот орган, по доставен приговор од претплатник.</p> <p>Во смисла на претходното мора да потенцираме дека излишноста на оваа одредба ја гледаме во фактот што основна карактеристика на понудите е во нив да се наведе што се обезбедува, а не што не се обезбедува во рамките на одредена услуга.</p> <p>Оттаму, како што коментиравме и погоре, сметаме дека наведување на ограничувања мора да е прецизно дефинирано за да може од нив да произлезат релевантни дејства за операторите.</p>
<p>Одговор на АЕК Став (4) од член 26 се брише.</p>		
<p>Член 59-а</p>	<p>Предлагаме членот 59-а во целост да се брише.</p>	<p>Одредбата од Член 59а став 1е веќе утврдена во Законот за електронски комуникации. Сепак, доколку се одлучи истата да остане сметаме дека е неопходно нејзино за прецизирање при што ќе бидат дефинирани вредностите на параметрите за квалитет од став 1 на овој член. Ако се мисли на параметрите наведени во Прилог 1 од овие општи услови тогаш став еден треба соодветно да се измени и да се дополни со референца кој Прилог 1.</p> <p>Во врска со Член 59а став 2 сметаме дека нема потреба да се регулира нешто што е можност за операторот односно се подразбира дека секој оператор може да нуди подобри параметри од пропишаните. Квалитетот на параметрите се пропишува за да не дозволи нудење на услуги со послаб параметар на квалитет од пропишаниот, а не за подобар.</p>

		<p>Одредбата од член 59а став 3 е непотребна, истото е веќе предвидено со овој Правилник во член 19 став 1 алинеја 2 „да обезбеди квалитет на комуникациските услуги определен со претплатничкиот договор...”</p> <p>Имплементирањето на одредбата од член 59а став 4 не е во насока на заштита на претплатниците, истите можат кај друг оператор да склучат договор со подобар параметар на квалитет на услугите. Дури и доколку претплатникот склучи договор за услуга со послаб квалитет тоа ќе значи и предвидување на други договорни услуги за истиот различни од стандардните и ќе предизвика постоење на различни нестандартни договори односно енормно зголемување на продуктното портфолио на операторите.</p> <p>Обврската од член 59а став 5 веќе постои во овој Правилник во член 8 став 3 точка б :„услуги кои се обезбедуваат, квалитет на понудените услуги, како и времето потребно за почетно приклучување”</p> <p>Одредбата од член 59а став 6 веќе постои во член 11 став 2 од овој Правилник.</p> <p>Со тоа сметаме дека овој член во целост е непотребен и треба да се избрише.</p>
<p>Одговор од АЕК Делумно се прифаќа, бидејќи нема да се избрише целосно овој член. Став(5) се додефинира и се додава како став (7) во член 41, и истиот гласи: (7) Во претплатничкиот договор, за услугите за пренос на податоци, треба да бидат точно наведени параметрите за квалитет (брзина на пренос на податоци во двете насоки (downstream и upstream), со кои ќе му биде обезбедена услугата на претплатникот.</p>		
<p>Член 59-б</p>	<p>Предлог измени на Член 59-б</p>	<p>Сметаме дека одредбите од овој член се непотребни и</p>

	<p>Обврски за операторите и/или давателите на услуги</p> <p>(1) Операторите и/или давателите на услуги, треба да ги исполнат параметрите за квалитет дефинирани во своите понуди, за целото времетраење на договорот, при што, како отстапки ќе бидат третираны, планираните и најавените технички измени на мрежата.</p> <p>(2) Ненајавените прекини на обезбедување на услугата/услугите, кои не се по вина на претплатникот, се посебна категорија на прекини, каде што е дозволено операторот и/или давателот на услуги да не ги исполнува параметрите за квалитет од понудата согласно одредбите на овој Правилник</p>	<p>треба да се избришат. Но доколку Агенцијата одлучи истите да останат како дел од овој правилник предлагаме нивна измена согласно даденото во претходната колона. Ова од причина што параметрите за предвидени и непредвидени прекини во континуитетот на давањето на услугите е веќе дефиниран во овој правилник, внесен во нашите Општи услови и применлив за претплатниците. Не гледаме каква дополнителна бенефиција се внесува со овие одредби освен дополнителна забуна која ќе се јави поради двојство во одредбите со нивното внесување.</p> <p>Воедно, ставот (3) од овој член каде се предвидува дека договорот може да биде раскинат заради неисполнети договорни одредби сметаме дека води во формално - правен ќорсокак имајќи во предвид дека ставот (1) се однесува на вредности на параметри што ќе бидат дефинирани од Агенцијата, а став (2) се однесува на параметри што операторот ќе ги има објавено во свои понуди. Сметаме дека постои двојство во критериумите што е недоливо.</p>
<p>Одговор на АЕК</p> <p>Став (1) и став (2) од Член 59-б се бришат, став (3) се менува и станува став (6) од член 41 и гласи - Претплатникот нема обврска да ги плати казнените пенали, доколку го раскине претплатничкиот договор пред истекот на договорениот период, во случај кога од страна на Агенцијата ќе биде утврдено дека операторот и/или давателот на услуги не му ја испорачува услугата со квалитетот утврден во претплатничкиот договор.</p>		
<p>Член 59-в</p>	<p>Предлагаме членот 59-в во целост да биде избришан.</p>	

<p>Одговор на АЕК Се прифаќа, бидејќи овој член се брише.</p>		
<p>Член 59-г</p>	<p>Предлог измени на Член 59-г Неисполнување на параметрите за квалитет од претплатничкиот договор (1) Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет дадени во понудата, претплатникот има право да поднесе приговор кај операторот и/или давателот на услуги, кој треба да стори една од следниве работи:</p> <p>а) да изврши проверка, технички корекции и да ги отстрани недостатоците во рок од 15 (петнаесет) дена од поднесениот приговор; б) да го раскине претплатничкиот договор, на барање за тоа поднесено од претплатникот; в) да го одбие како неоснован приговорот, доколку податоците наведени во приговорот не се совпаѓаат со параметрите за квалитет утврдени во понудата.</p>	<p>Најпрво сметаме дека АЕК задолжително треба во посебно Упатство да го опише начинот на функционирањето на автономен систем за мерење на параметри за квалитет. Во врска со став (1) сметаме дека, како што напоменавме и погоре во коментарите, параметрите треба да стојат во понудата бидејќи одредени параметри се со динамична природа и договорот е несоодветно место за нивно лоцирање.</p> <p>Алинеа б) од став (1) треба во целост да се избрише бидејќи не непрактична и неприменлива.</p> <p>Алинеа в) од став (1) бараме да се корегира како што е предложено бидејќи во спротивна со остатокот на одредбите од овој и од другите членови од овој Правилник. Во врска со став (1) алинеа (г) бараме да се појасни на кој начин претплатниците ќе можат да го користат воспоставениот систем од страна на Агенцијата, со цел информациите во евентуалните нивни приговори да може да бидат земени за релевантни од страна на операторот за тој да постапи согласно одредбите од овој член 59-г став 1.</p>
<p>Одговор на АЕК Делумно се прифаќа. Параметрите за квалитет остануваат да бидат дефинирани во претплатничкиот договор. Алинеа б) и алинеа г) од став (1) се бришат.</p>		
<p>Прилог 1 „Параметр</p>	<p>Предлог измени на Прилогот 1 „Параметри за квалитет на јавни комуникациски услуги“</p>	<p>Параметар: Покриеност со сервис Т-Мобиле МК смета дека постои недореченост во</p>

<p>и за квалитет на јавни комуникациски услуги”</p> <p>II. Параметри за квалитет на јавни мобилни телефонски услуги преку радиокомуникациска мрежа</p> <p>(и соодветната табела)</p> <ul style="list-style-type: none"> - достапност на мрежата; - покриеност со сервис; - јачина на електрично поле; - јачина на магнетно 	<ul style="list-style-type: none"> - достапност на мрежата; - покриеност со сервис; - јачина на електрично поле; - јачина на магнетно поле; - густина на моќност; - број на неуспешни повици; - време на воспоставување на повик; - време на испорака на SMS од-крај-до-крај; - прекинати повици; - време на одговор на операторска услуга; 	<p>наведената вредност за минимална јачина на сигналот од -100 dBm, бидејќи не е наведено за кој систем се бара оваа вредност: GSM или UMTS. Од друга страна, во Правилникот за мерење и контрола на параметрите за квалитет, во Прилог 1 каде што се бараат мапи на покривање наведени се вредности -95 dBm (за GSM) и -105 dBm (за UMTS) што е различно од наведената во овој Правилник. Т-Мобиле МК смета дека вредностите треба да се: -102 dBm (за GSM) и -105 dBm (за UMTS). Исто така, сметаме дека е потребно дефинира дали мерењето за рутата треба да се врши со возило или со алатка за планирање.</p> <p>Параметри: Јачина на електрично поле, Јачина на магнетно поле и Густина на моќност</p> <p>Т-Мобиле МК смета дека параметрите:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Јачина на електрично поле (максимално дозволена јачина на електрично поле), - Јачина на магнетно поле (максимално дозволена јачина на електрично поле), - Густина на моќност (максимално дозволена вредност за густина на моќноста), <p>не се параметри за квалитет на електронски комуникациски услуги. Со оглед на насловот на стандардот според кој треба да се мерат МКС EN 50492:2010 - Основен стандард за in-situ мерења на силината на електромагнетното поле кое се однесува на човечко изложување во близина на базните станици (идентичен со EN 50492:2008) (Basic standard for the in-situ measurement of electromagnetic field strength related to human exposure in vicinity of base stations, ставот на Т-Мобиле МК е дека наведените параметри не припаѓаат во овој Правилник, туку во Правилникот за</p>
---	---	---

<p>поле;</p> <ul style="list-style-type: none"> - густина на моќност; - број на неуспешни повици; - време на воспоставување на повик; - време на испорака на SMS од-крај-до-крај; - прекинати повици; - број на приговори на претплатниците за висина на сметката; - време на одговор на операторска услуга; 		<p>технички, употребни и др. услови за одредени типови електронски комуникациски мрежи и електронска комуникациска инфраструктура, придружни инфраструктурни капацитети и средства инфраструктура (Сл. В. на РМ 88/20011 од 30.06.2011 г.). Таму пак, во член 6 е наведено: (1) Изложеноста на јавноста на нејонизирачко електромагнетно зрачење со пуштањето во работа на антенски систем не треба да ги надминува вредностите пропишани со Правилникот за максималните нивоа на изложувања од радиофреквентни зрачења кои се однесуваат на луѓе (Службен весник на СФРЈ бр.50/90, а согласно со член 5 од Уставот на РМ за превземање на сојузни прописи како републички).</p> <p>T-Мобиле МК посочува на референцирање кон два различни прописи што внесува забуна за дозволените вредности за предметните параметри, односно некористност во подзаконските акти на Агенцијата по прашање на тоа кој стандард е релевантен во Република Македонија: МКС EN 50492:2010 или JUS N.N0.205.1990. Исто така, би сакале да посочиме дека T-Мобиле МК не го поседува МКС EN 50492:2010 во периодот на јавната расправа, поради што не е во можност да се произнесе по истиот.</p> <p>Параметар: Неуспешни повици</p> <p>T-Мобиле МК бара појаснување дали овој параметар треба да се мери на ниво на цела мрежа, или на сегменти (реони) во кој случај е потребно појаснување кои се тие реони. Сметаме дека е потребана и диференцијација на параметарот за GSM и UMTS.</p>
---	--	---

		<p>Исто така, ве молиме за појаснување на што се базира (според кој пропис е определена) референтната вредност за овој параметар: <1%.</p> <p>Во врска со начинот на мерење, ве молиме за информација дали мерењата за овој параметар треба базираат на податоци од целата измината година, или можеби за пократок период (на пр. последниот квартал во годината, или последните 3 недели од годината)?</p> <p>Параметар: Време на воспоставување на повик Т-Мобиле МК ве моли за појаснување на што се базираат (според кој пропис се определени) референтните вредности за овој параметар: мобилна кон мобилна < 7s и мобилна кон фиксна <5s.</p> <p>Параметар: Број на приговори на претплатници за висина на сметка</p> <p>Т-Мобиле МК не води евиденција за приговори на претплатници по висина на сметка, туку за приговори од било каква природа, од причина што оваа операција за нашиот систем е невозможна. Затоа бараме овој параметар да не биде дел од правилникот.</p> <p>Исто така, ве молиме за информација на што се базира (според кој пропис се определено) референтното ниво за овој параметар: <0.5%</p> <p>Генерално, за параметрите од табелата за кои е наведено „годишно“ ве молиме за појаснување што се подразбира под тоа: дека податокот се доставува еднаш годишно, дека мерењето се изведува на годишно ниво или нешто друго. За параметрите за кои во последната колона е наведен знакот „/“, ве молиме за информација што означува истиот.</p>
--	--	--

Одговор на АЕК

Делумно се прифаќа. Дефиницијата за достапноста на мрежата е прилагодена согласно ETSI EG 202 057-3. Вредноста на параметарот е согласно вредностите кои се поставени од регулаторните тела во Европа.

За параметарот покриеност со сервис, мерењата ќе се прават со возило.

Параметрите јачина на електрично поле, јачина на магнетно поле и густина на моќност нема да бидат дел од овој Правилник.

Параметарот неуспешни повици ќе се мери на ниво на цела мрежа, за овој параметар ќе се доставуваат месечни извештаи до Агенцијата.

Вредностите за време на воспоставување на повик се земени од Финска и Естонија. Онаму каде што стои годишно/месечно се мисли на колкав временски интервал да се доставува извештај за тој параметар до Агенцијата. Онаму каде што стои '/' се мисли дека за тој параметар операторите и/или давателите на јавни комуникациски услуги не доставуваат извештај до Агенцијата.

Прилог 1
„Параметр
и за
квалитет на
јавни
комуникац
иски
услуги“
III.
Параметри
за квалитет
на јавни
услуги за
пренос на
податоци
преку
радиокому
никациска
мрежа

Параметар: Доцнење во една насока

T-Мобиле МК ве моли за појаснување околу начините на мерење на овие параметри, бидејќи во ITU-T Rec. G.1010. не се наведени.

Параметар: Варијација на доцнењето

T-Мобиле МК ве моли за појаснување околу начините на мерење на овие параметри, бидејќи во ITU-T Rec. G.1010. не се наведени.

Параметар: Број на загубени пакети

T-Мобиле МК ве моли за појаснување околу начините на мерење на овие параметри, бидејќи во ITU-T Rec. G.1010. не се наведени.

Параметар: Брзина на пренос на податоци (Минимална брзина на пренос на податоци)

T-Мобиле МК смета дека е потребно да се дефинира дали овој се однесува за 2G или 3G технологија.

Генерално, за параметрите од табелата за кои е наведено „годишно“ ве молиме за појаснување што се подразбира

<p>(и соодветната табела)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Број на успешни пристапувања (log-in); - Доцнење (во една насока); - Варијација на доцнењето; - Број на загубени пакети; - Брзина на пренос на податоци. 		<p>под тоа: дека податокот се доставува еднаш годишно, дека мерењето се изведува на годишно ниво или нешто друго. За параметрите за кои во последната колона е наведен знакот „/“, ве молиме за информација што означува истиот</p>
<p>Одговор на АЕК Параметрите – доцнење во една насока, варијација на доцнењето и број на загубени пакети се бришат од Прилог 1. Онаму каде што стои годишно/месечно се мисли на колкав временски интервал да се доставува извештај за тој параметар до Агенцијата. Онаму каде што стои '/' се мисли дека за тој параметар оперсторите и/или давателите на јавни комуникациски услуги не доставуваат извештај до Агенцијата.</p>		

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

Во табелата подолу се наведени коментарите на Македонски Телеком на одредбите од Правилникот:

Член бр. од П Р А В И Л Н И К за измена на Правилник от во врска со постојан член	Предлог измена/дополнувањена текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Македонски Телеком	Коментар или образложение на Македонски Телеком
Член 12 (став 11)	Ставот 11 да се допрецизира за каков тип на ограничувања се однесува.	
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа. Допрецизиран е терминот ограничувања со следново: блокирање на одредени типови на пакети, достапност на јавни веб содржини во Република Македонија, достапноста на своите услуги преку мрежите на други оператори.</p>		
Член 26 (став 4)	Ставот 4 да се допрецизира за каков тип на ограничувања се однесува.	<p>Што доколку ограничувањето на услугата има динамична природа? Имено, брзината на АДСЛ услугата зависи од бројот на претплатници поврзани на еден пристапен кабел. Бројот на претплатници е променлив број.</p>
<p>Одговор на АЕК Став (4) од член 26 се брише.</p>		
Член 40-б	Предлагаме Член 40-б да се избрише.	Операторите го пренесуваат сигналот добиен од радиодифузерот и при реемитувањето не врши никаква измена на истиот вклучувајќи ја и јачината звукот во текот

		<p>на целокупната програме. Обврската за јачината на звукот во текот на рекламирањето во однос на јачината на звукот во текот на програмата која се емитувала предходно треба да биде наметната на радиодифузерите согласно релевантните законски прописи.</p>
<p>Одговор на АЕК Се прифаќа. Член 40-б се брише.</p>		
<p>Член 59-а</p>	<p>Член 59а став 1 се избрише. Член 59а став 2 се избрише. Член 59а став 3 се избрише. Член 59а став 4 се избрише. Член 59а став 5 се избрише.</p>	<p>Одредбата од Член 59а став 1е веќе утврдена во Законот за електронски комуникации.</p> <p>Нема потреба да се регулира нешто што е можност за операторот односно се подразбира дека секој оператор може да нуди подобри параметри од пропишаните. Квалитетот на параметрите се пропишува за да не дозволи нудење на услуги со послаб квалитет од пропишаниот, а не за подобар. Истото е во корист и на претплатниците и операторите и ја зајакнува здравата конкуренција на пазарот на електронските комуникации.</p> <p>Одредбата од член 59а став 3 е непотребна, истото е веќе предвидено како обврска за операторот согласно општите начела на облигационото право, а и обврските на операторот предвидени со овој Правилник во член 19 став 1 алинеја 2 „да обезбеди квалитет на комуникациските услуги определен со претплатничкиот договор...“</p> <p>Имплентирањето на одредбата од член 59а став 4 не е во насока на заштита на претплатниците, истите можат кај друг оператор да склучат договор со подобар параметар на квалите на услугите. Дури и доколку претплатникот склучи договор за услуга со послаб квалитет тоа ќе значи и предвидување на други договорни услови за истиот</p>

		<p>различни од стандардните и ќе предизвика постоење на различни нестандартни договори односно енорно зголемување на продуктното портфолио на операторите.</p> <p>Обврската од член 59а став 5 веќе постои во овој Правилник член 8 став 3 точка б :„услуги кои се обезбедуваат, квалитет на понудените услуги, како и времето потребно за почетно приклучување“</p> <p>Одребата од член 5а став 6 веќе постои во член 11 став 2 од овој Правилник.</p>
<p>Одговор од АЕК Делумно се прифаќа. Ставовите 1,2,3,4 се бришат, ставот 5 се менува и се додава како став (7) во член 41, и истиот гласи: (7) Во претплатничкиот договор, за услугите за пренос на податоци, треба да бидат точно наведени параметрите за квалитет (брзина на пренос на податоци во двете насоки (downstream и upstream), со кои ќе му биде обезбедена услугата на претплатникот.</p>		
<p>Член 59-6</p>	<p>Член 59-6 став 2 да се избрише.</p>	<p>Одредбата во член 59-6 став (2) не е во согласност со ETSI стандардот. Ве молиме наведете од каде референцираат бројот на прекини дефинирани во овој став?</p> <p>Ако се мисли на повторени пречки (repeated fault rate) во однос на вкупен број на пречки, тоа е сличен параметар со број на пречки на претплатничка линија (Fault rate), во која категорија се опфатени и прекините кои се појавуваат во мрежа а афектираат поголем број на корисници, односно соодветни сервиси пр. прекин на кабел, прекин на претплатничка плоча или платформа, струја итн.</p> <p>Дополнително, ова претставува нова дефиниција за “ненајавени прекини” и не е во согласност со Член 103 од ЗЕК</p> <p>(1) Операторите кои обезбедуваат пристап до јавна</p>

		<p>комуникациска мрежа можат, без согласност на корисниците, привремено да го ограничат или прекинат пристапот до нивните услуги доколку тоа е потребно заради реконструкција, модернизација, одржување или во случај на технички пречки или недостатоци во мрежата.</p> <p>(2) Операторите се должни да ја информираат Агенцијата и да ги известат корисниците за ограничувањата или прекините кои траат подолго од 30 минути:</p> <p>а) најмалку 48 часа пред планираната реконструкција, модернизација или одржување или</p> <p>б) колку што е можно побрзо, но не подолго од 48 часа, кај ограничувањата или прекините предизвикани од технички пречки или недостатоци во мрежата.</p>
<p>Одговор на АЕК Став (2) од член 59-б се брише.</p>		
<p>Член 59-в</p>	<p>(1) Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет дефинирани во Прилог 1 од овој Правилник, тогаш Агенцијата може да го задолжи операторот и/или давателот на услуги да преземе неопходни мерки за подобрување на квалитетот или да му понуди на претплатникот да го раскине договорот.</p>	<p>Предлог измената во последниот став од членот 59-в е во правец на тоа дека надградбата на мрежата на операторот претставува сложена операција која може да потрае и подолго време за кое претплатникот може да се доведе со ситуација да остане без посакуваниот квалитет на услугата. Од таа причина сметаме дека понудената формулација е посоодветна од предложената од страна на АЕК.</p>

Одговор на АЕК Овој член се брише.		
Член 59-г	АЕК треба во посебен Правилник/Упатство да го опише начинот на функционирањето на автономен систем за мерење на параметри за квалитет.	
Одговор на АЕК Став (1) од член 59-г се преработува и истиот станува став (8) во член 41, и гласи - Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнува параметрите за квалитет дефинирани во претплатничкиот договор, претплатникот има право да поднесе приговор кај операторот и/или давателот на услуги, кој треба да стори една од следниве работи: <ul style="list-style-type: none"> а) да изврши проверка, технички корекции и да ги отстрани недостатоците во рок од пет дена од поднесениот приговор; в) да го раскине претплатничкиот договор заради неисполнување на сопствените договорни обврски без наплата на казнени пенали во рок од 10 дена. 		
Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни комуникац иски услуги		Целните вредности на параметрите за квалитет се дефинирани од страна на Агенцијата за електронски комуникации и како такви не можат да бидат исполнети во согласност со дефинициите пропишани во ETSI EG 202 057. Имено во ETSI стандардот не се дефинирани целни вредности туку се бара да се вршат мерења и да се поднесуваат извештаи од мерењата во согласност со дефинициите. Дефинираните целни вредности се во реалност неостварливи односно дефинициите би требало да се изменат или допрецизираат за да може да се применат. Со тоа и повикувањето на ETSI стандардот е непотребно. Како пример може да го земеме Време на почетно приклучување за пристап на јавна комуникациска мрежа на фиксна локација, каде времето кое треба да се мери е "Времетраење од моментот кога давателот на услугата

		<p>добива барање за валиден сервис, до моментот кога сервисот станува достапен за крајниот корисник.“ Не е јасно што треба да се мери! Во случај кога нема техничка можност, корисникот од моментот на поднесување на барање до моментот на инсталирање е на листа на чекање и повеќе месеци со што целната вредност- 95% за 7 дена е неостварлива. Дали овие случаи може да се исклучат од статистиката? Исто така не е јасно дали треба услугите врзани во пакет да влезат во статистиката.? Кај нив реално времето од поднесување на барањето до инсталација може да биде повеќе од 7 дена поради овозможување на техничка можност за интернет.</p> <p>Овие прашања не се дефинирани во ETSI стандардите и затоа дефинициите во нив не можат да се поврзат со дефинираните целни параметри.</p> <p>Напоменуваме дека “време на почетно приклучување за пристап на јавна комуникациска мрежа на фиксна локација” дефиниран во Договорот за концесија се однесуваше на 5 дена за одговор за техничка можност и 7 дена за инсталација (после периодот од 5 дена за одговор за техничка можност).</p>
<p>Одговор на АЕК Сите целни вредности за параметрите за квалитет на јавни услуги за пренос на говор преку фиксна мрежа се избришани. За овој тип на параметри останува истиот принцип како и до сега – на годишно ниво да се доставува извештај за нив до Агенцијата.</p>		
<p>Време на почетно приклучување за пристап на</p>	<p>Предлог:- во статистиката да влезат само времињата на инсталација (време од известување на корисникот за ИТМ до инсталација, времето на испитување или овозможување на техничка можност да биде исклучено)</p>	<p>Коментарот е даден погоре.</p>

јавна комуникациска мрежа на фиксна локација		
Одговор на АЕК Се брише целната вредност за овој параметар.		
Број на неуспешни повици		Веројатност за блокирање од крај-до-крај е параметар од ITU-T Rec. E.721 за комутација на канали. -овој параметар не е применлив во мрежата на MKT. Ова е типичен ГОС КПИ за cct switched комуникациски канали, регулирани со Rec Q.931 и CCSS No. 7 (ISUP) протоколи. Со оглед на тоа дека во 2013 треба да имаме комплетна VoIP IMS базирана комуникациска мрежа, барањето на АЕК треба да ги следи КПИ соодветни за IP мрежите (VoIP KPI, SIP базирани параметри);
Одговор на АЕК Ќе се дава извештај само за % не успешни повици, а не и за веројатноста за блокирање од крај до крај.		
Број на пречки по претплатничка линија	Предлог - да остане истиот параметар за квалитет како за УСО, 15% ако треба да рапортираме годишна бројка. Ако на годишно ниво рапортираме месечен просек тогаш го исполнуваме таргетот.	Радикално е намален параметар за квалитет во споредба со УСО параметар за квалитет : од 15% на 2%; Која е причината за различни параметри за квалитет во споредба со УСО параметрите?
Одговор на АЕК Се брише целната вредност за овој параметар.		
Време на отстранување на пречки на фиксни претплатнички линии	Предлог: Да остане истиот таргет како за УСО (80%) а потребно е да се корегира рокот на 72 часа, во најлош случај 48 часа.	Која е причината за различни параметри за квалитет во споредба со УСО параметрите?

Одговор на АЕК Се брише целната вредност за овој параметар.		
Време на одговор на операторска услуга -95% од повиците да бидат одговорени во рок од 20s	Предлог: Да остане истиот таргет како за УСО (80%).	Ве молиме за референца за процентот на одговорени повици за 20 секунди. Ова е висока вредност на параметарот за квалитет во споредба со УСО параметарот каде процентот е 80%.
Одговор на АЕК Се брише целната вредност за овој параметар.		
Време на одговор на службата за информации -За 99% од случаите да не надминува 15 секунди	Предлог: Да остане истиот таргет како за УСО (80%).	Ве молиме за референца за процентот на одговорени повици за 15 секунди. Ова е висока вредност на параметарот за квалитет во споредба со УСО параметарот каде процентот е 80%.
Одговор на АЕК Се брише целната вредност за овој параметар.		

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

Во табелата подолу се наведени коментарите на ONE на одредбите од Правилникот

Член бр. од П Р А В И Л Н И К за измена на Правилникот во врска со постојан член	Предлог измена/дополнување на текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на ONE	Коментар или образложение на ONE
Член 12 (став 11)	Операторот и/или давателот на услуги во своите понуди и при склучувањето на претплатничките договори, треба транспарентно и јасно да ги наведат сите ограничувања коишто ги имаат воведено на своите услуги.	<p>Коментар</p> <p>Нејасно е што се може да се смета за ограничување. За да нешто се смета за ограничување на некоја услуга, мора да има и некаква логична дефиниција за тоа што е услугата без ограничување.</p> <p>Еве пар примери: дали е “ограничување” што не можеш да користиш 3G интернет таму кајшто немаме 3G мрежа? Или дали е ограничување што не можеш да користиш роаминг во мрежата на оператор со кој немаме роаминг договор? ...</p> <p>Услугите што се обезбедуваат имаат широк спектар на опции така што не е можно да се антиципираат сите околности што претставуваат ограничување или не.</p> <p>Дополнително, во рамки на услугите постојано се врши дополнување на спектарот на услуги, што поради конкурентниот притисок, што поради развој на технологијата и надградба на системите. Сето тоа може неосновано да биде толкувано како ограничување во</p>

		<p>одредени околности. Предлагаме да се отстрани член 1 од Предлогот.</p>
<p>Одговор на АЕК Не се прифаќа да се избрише овој член. Дефиниран е терминот ограничувања со следново: блокирање на одредени типови на пакети, достапност на јавни веб содржини во Република Македонија, достапноста на своите услуги преку мрежите на други оператори.</p>		
<p>Член 26 (став 4)</p>	<p>Доколку биде утврдено одредено ограничување, коешто не е дефинирано во претплатничкиот договор, а е имплементирано од страна на операторот и/или давателот на услуги, истото ќе се третира како еднострано прекршување на договорните услови од страна на операторот и/или давателот на услуги, при што му овозможува на претплатникот, на негово барање, еднострано да го раскине договорот, без обврски за плаќање на казнени пенали</p>	<p>Коментар</p> <p>Според забелешката на Член 1, во голем број околности може да дојде до неосновано раскинување на договор без право на наплата на пенали што би предизвикало штета на страната на операторот.</p> <p>Во принцип, потполно е прифатливо да корисникот има право на раскинување на договор во случај на неисполнување на договорни обврски и обезбедување на услуги со услови спротивни на договорените, но кога тоа претставува предмет на слободно толкување, не може да биде прифатливо за воспоставување на хармонични кориснички односи и секогаш може да биде предмет на злоупотреба.</p> <p>Предлагаме соодветна ревизија или отстранување од Предлогот.</p>
<p>Одговор на АЕК Овој став се брише.</p>		
<p>Член 40-а</p>	<p>Операторите и/или давателите на услуги во својата понуда треба за програмите кои се пренесуваат дигитално и за програмите со висок квалитет (HDTV или друга технологија), да наведат и информација дали програмската содржина е обезбедена во таков формат од производителот на содржина и информација за обработката која е</p>	<p>Коментар</p> <p>Операторот не може да има контрола, ниту информација, со каков квалитет се емитува конкретна програмска содржина, тулу само во каков формат таа се пренесува. Преносот на канали се врши според однапред предвидени формати и тоа вообичаено се презентира во понудите. Доколку целта на оваа измена е тоа да се прецизира, тогаш би требало да се</p>

	направена од нивна страна пред содржината да биде дистрибуирана кон претплатниците.	измени предлогот бидејќи во спротивно предвидува операторот постојано да добива информација од едиторот на програмата кои делови од програмите се во кој формат, што е невозможно..
Одговор на АЕК Овој став се преработува и станува став (7) во Член 40 и истиот гласи - Операторот и/или давателот на услуги од ставот (1) на овој член треба во своите општи услови за пристап и користење на јавни комуникациски услуги или на својата веб страна, да наведе информации за форматот и начинот на прием и пренос на програмите на радиодифузерите, односно дали истите се во SD или HDTV технологија.		
Член 40-б	Операторите и/или давателите на услуги треба да обезбедат програмските содржини кои ги пренесуваат да немаат зголемување во јачината на звукот во текот на рекламирањето поголемо од 10% од јачината на звукот во текот на програмата која се емитувала предходно.	Коментар Согласно Законот за радиодифузна дејност, забрането е било какво менување на програмската содржина која се ре-емитува. Според тоа несоодветно е на операторите кои вршат дистрибуција да им се наметнува обврска за контрола и менување на содржината на програмите. Доколку е потребно, вакви одредби би требало да се предвидат во рамки на Законот за радиодифузна дејност за емитувањето на програмските содржини.
Одговор на АЕК Член 40-б се брише.		
Член 59-а (став 5)	Во претплатничкиот договор треба детално да бидат наведени параметрите за квалитет со кои ќе биде обезбедена услугата на претплатникот.	Коментар Предвидено е дека содржините објавени од операторот на веб страна или на друг соодветен начин претставуваат составен дел на претплатничкиот договор. Со додавање на сите детали околу параметрите за квалитет неосновано се врши големо оптоварување на договорите. Предлагаме објавените параметри за квалитет да бидат составен дел од договорите и да не се вклучуваат во секој договор поединечно.
Одговор на АЕК Став 5 се преработува и истиот станува став (7) во член 41 и гласи - Во претплатничкиот договор, за услугите за пренос		

на податоци, треба да бидат точно наведени параметрите за квалитет (брзина на пренос на податоци во двете насоки (downstream и upstream), со кои ќе му биде обезбедена услугата на претплатникот.

Член 59-а (став 6)	Промена на параметрите за квалитет, кои се резултат на технички измени и/или зголемување на бројот на претплатници, каде што параметрите за квалитет се положени од одредените параметри за квалитет на веќе потпишаните договори, треба да бидат третираны како промена на договорните услови, при што операторот и/или давателот на услуги треба да постапи согласно овој правилник	Коментар Не е јасно што е целта на оваа одреба. Би можеле да ја коментираме само после подетална информација околу намерата. Во суштина, дава голема слобода на толкување и не е во линија на транспарентни и прецизно утврдени прописи и обврски.
Одговор на АЕК Став (6) од член 59-а се брише.		
Член 59-б (став 3)	Во случај на неисполнувањето на параметрите за квалитет согласно ставовите (1) и (2) од овој член, претплатникот има право еднострано да го раскине договорот, без обврски за плаќање на казнени пенали.	Коментар Параметрите наведени во Прилог 1 подоле се параметри на мрежата и не се однесуваат на секој претплатник поединечно и во секој момент, туку на сите претплатници заедно и во тек на еден период (најчесто една година). Оттаму нема никаква смисла, ниту пак е возможно, индивидуално на корисник да му се мерат параметрите или тој индивидуално да има право да го раскине договорот или било што друго врз база на едно мерење во еден момент. Може да се случи еден оператор со десетици или стотици илјади корисници може на неколку десетини или стотини корисници да не им даде цела година ни еден повик успешно да остварат или ни еден IP пакет успешно да пренесат, а сепак да ги исполнат параметрите за квалитет на мрежата како што се дефинирани подоле. Останатите параметри кои не се годишни за цела мрежа, се зависни од локација, а не од претплатник. Значи тука зависи каде и во кој момент некој ќе го прави мерењето и колку претплатници моментално се наоѓаат на таа локација (за мобилните мрежи нешто што е вон контрола на операторот)

		Предлагаме отстранување на овој предлог.
<p>Одговор на АЕК Став (3) од член 59-б се брише, истиот се преработува и станува став (б) од член 41 и гласи - Претплатникот нема обврска да ги плати казнените пенали, доколку го раскине претплатничкиот договор пред истекот на договорениот период, во случај кога од страна на Агенцијата ќе биде утврдено дека операторот и/или давателот на услуги не му ја испорачува услугата со квалитетот утврден во претплатничкиот договор.</p>		
<p>Член 59-в</p>	<p>Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет дефинираини во Прилог 1 од овој Правилник, тогаш Агенцијата може да го задолжи операторот и/или давателот на услуги да направи надградба на својата мрежа, со цел подобрување на квалитетот на услугите што им ги нуди на своите крајни претплатници во рок од 3 (три) месеци од известувањето од Агенцијата.</p>	<p>Коментар</p> <p>Наметнување на конкретни параметри на квалитет на сите учесници на пазарот е непродуктивно и го загрозува развојот на слободната конкуренција на пазарот. Операторите нудат услуги преку различни платформи и технологии и притоа се прави баланс на цените и условите, вклучувајќи ги и параметрите за квалитет. Поради тоа параметрите за квалитет треба да бидат одлука на операторот, а не на регулаторното тело. Наметнување на параметри за квалитет е спротивно на комерцијалните политики на деловните ентитети, а претставува прекумерна обврска во однос на условите предвидени во важечките лиценци, одобренија и регистрации.</p>
<p>Одговор на АЕК Се брише член 59-в.</p>		
<p>Член 59-г (став 1)</p>	<p>Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата и/или преку автономен систем за мерење на параметри за квалитет, воспоставен од страна на Агенцијата и достапен на претплатниците, покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнуваат параметрите за квалитет дефинирани во претплатничкиот договор,</p>	<p>Коментар</p> <p>Било каков систем за мерење на квалитетот кој е достапен за корисниците може да даде одредени податоци за конкретен корисник во одредено време. Според дефинициите и начините на мерење на параметрите за квалитет наведени во Прилог 1 параметрите за квалитет се однесуваат на целата база корисници и целата мрежа за специфицирани</p>

	<p>претплатникот има право да поднесе приговор кај операторот и/или давателот на услуги, кој треба да стори една од следниве работи</p>	<p>временски периоди. Според тоа, што и да измери корисник не може да биде релевантно за стекнување на право за раскинување на договор без пенали. Заради ова целиот член е беспредметен и треба да се отстрани.</p>
<p>Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа. Член 59-г се преработува и истиот станува став (8) во член 41, и гласи - Доколку податоците од мерењето на параметрите за квалитет извршено од страна на Агенцијата покажуваат дека операторот и/или давателот на услуги не ги исполнува параметрите за квалитет дефинирани во претплатничкиот договор, претплатникот има право да поднесе приговор кај операторот и/или давателот на услуги, кој треба да стори една од следниве работи:</p> <p>а) да изврши проверка, технички корекции и да ги отстрани недостатоците во рок од пет дена од поднесениот приговор;</p> <p>в) да го раскине претплатничкиот договор заради неисполнување на сопствените договорни обврски без наплата на казнени пенали во рок од 10 дена.</p>		
<p>ПРИЛОГ 1</p>	<p>Операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги, мораат да ги објавуваат мерењата на сите параметри за квалитет на услугите наведени во ETSI EG 202 057 „Обработка на говор, пренос и квалитет; дефиниции на параметрите за квалитет на страната на корисникот и нивно мерење“ во неговите составни делови: ETSI EG 202 057-1 „Општо“, ETSI EG 202 057-2 „Говорна телефонија, факс група 3, услуги за пренос на податоци преку модем и SMS“, ETSI EG 202 057-3 „Параметри за квалитет карактеристични за јавни копнени мобилни мрежи“ и ETSI EG 202 057-4 „Пристап на Интернет“. Мерењата на параметрите за квалитет на услугите се вршат на начин и според постапка утврдени во составните делови на ETSI EG 202 057, во согласност со Табела 1.</p>	<p>Коментар</p> <p>Денес факсот го сметаме за застарен сервис, нидуме алтернатива е- која користи data bearer. Факс услуга може да биде предмет на понуда доколку корисникот тоа го побара, но во специфични услови. Постојните технолошки платформи не обезбедуваат ваква форма на факс услуга и доколку се наметнат параметри во овој формат, тогаш се ограничува употребата на fix-GSM технологијата за обезбедување на говорни услуги. Заради тоа, треба да се посвети многу сериозно внимание при изборот на тоа кои параметри за квалитет и на кое ниво ќе бидат утврдени. Овие параметри се карактеристични за даватели на универзална услуга, но не и за било кои други услуги. Наш став е дека дури и во случај на Универзална услуга тоа треба да се преиспита, а не да се предвидува за сите оператори. Факт е дека на пазарот нема проблем со понуда на услуги кои овозможуваат факс и според тоа не би требало со вакви параметри за квалитет да се врши ограничување на</p>

		конкуренцијата.
Одговор на АЕК Не се прифаќа. Во Прилог 1 никаде нема дефинирано параметар кој се однесува на факсот.		
Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни услуги за пренос на говор преку фиксна мрежа – број на приговори на претплатни ците за висина на сметката	Дел од сметките за кои претплатниците поднеле приговор за нивната висина	Коментар Би требало да се сметаат само основаните приговори, а не сите. Огромен број на приговори се одбиваат заради неоснованост.
Одговор на АЕК Се прифаќа, ќе се земаат во обзир само основаните приговори.		

<p>Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни мобилни комуникациски услуги преку радиокомуникациска мрежа – Достапност на мрежата</p>	<p>Тест рута преку која се постигнува минималната јачина на сигналот од -100dBm.</p>	<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Нема дефиниција што значи тест рута и кој ја утврдува. Според кој стандард се одредени вредностите? Нивоата никогаш не биле утврдени за мерење на покриеност и со тоа претставува прекумерна обврска во однос на условите под кои операторите ги започнаа своите активности</p>
<p>Одговор на АЕК Тест рутата ја одредува Агенцијата, вредностите се преземени од Естонија.</p>		
<p>Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни мобилни комуникациски услуги преку радиокомуникациска мрежа – Прекинати повици</p>	<p>Дел од повиците, кои штом еднаш ќе бидат успешно воспоставени и ќе им се додели сообраќаен канал, ќе се прекинат (отфрлат) пред корисникот да го заврши повикот, а причината во предврементото прекинување е во мрежата на операторот.</p>	<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Ве молам за појаснување дали се калкулираат прекините поради недозволена интерференција, чие превенирање е во домен на надлежност на АЕК?</p>
<p>Одговор на АЕК</p>		

Повиците кои се прекинати поради интерференција, ќе се земаат во предвид.		
Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни услуги за пренос на говор преку фиксна мрежа – број на приговори на претплатни ците за висина на сметката	Дел од сметките за кои претплатниците поднеле приговор за нивната висина	<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Би требало да се сметаат само основаните приговори, а не сите. Огромен број на приговори се одбиваат заради неоснованост..</p>
Одговор на АЕК Се прифаќа, ќе се земаат во обзир само основаните приговори.		
Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни услуги за пренос на податоци преку радиокому никациска мрежа		<p style="text-align: center;">Коментар</p> <p>Зошто се дефинираат параметри само за радиокомуникациска мрежа? Токму за тој тип на сервис воопшто не може да се гарантираат конкретни услови, ниту пак операторите специфицираат. Зависно од задоволството, корисниците ги користат или не. Наметнувањето на параметри за квалитет ограничува понуда на услуги во овој сегмент. Дополнително, во случаите кога се користи како алтернатива на другите видови на широкопојасен интернет, се ограничува конкуренцијата со тоа што се наметнуваат вакви услови. Мобилниот интернет потполно треба да се изземе од ваков тип на ограничување!</p>

Одговор на АЕК За радиокомуникациска мрежа треба да се доставува годишен извештај само за бројот на успешни пристапувања (log-in)		
Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни услуги за пренос на податоци преку радиокомуникациска мрежа – доцнење (во една насока)	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Аудио (конверзациски говор): <150ms (се посакува), <400ms (граница) ➤ Аудио (говорна порака): <2s (за снимање) ➤ Аудио (високо квалитетно аудио): < 10s ➤ Видео (видеотелефонија): <150ms (се посакува), <400ms (граница) ➤ Видео (во една насока): <10s ➤ Податоци (пребарување по веб, e-mail, трансакциски сервис): <2s (се посакува), <4s (прифатливо) 	Коментар Операторот не ја следи содржината на комуникацијата за да може да се утврдат конкретните услови за различните категории на содржини. Затоа и таргетите по содржина се неосновани.
Одговор на АЕК Се прифаќа, овој параметар нема да биде дел од овој Правилник.		
Прилог 1 Параметри за квалитет на јавни услуги за пренос на податоци преку радиокомуникациска мрежа – минимална	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ≥256 kbps за Upload 	Коментар Според ова, GPRS и EDGE не можат да бидат пренос на податоци преку радио мрежа? Што се тогаш...? Дури и за 3G, колку и да имам капацитет на дадена локација, бидејќи корисниците се мобилни, секогаш може на дадена локација да се соберат доволно корисници истовремено така да просечната брзина по корисник биде под оваа граница. Како би можел операторот или било кој друг да влијае врз тоа?

брзина	
Одговор на АЕК Минималната брзина се дефинира за пренос на податоци преку кабелска мрежа за широкопојасен пристап на Интернет и истата и за UL и за DL останува да биде поголема од 256kbps.	

Коментари во врска со објавената јавна расправа по Правилник за видот и содржината на податоците кои операторите на јавни комуникациски мрежи и/или давателите на јавни комуникациски услуги се должни да ги објават во врска со општите услови за пристап и користење, цените и параметрите за квалитет на јавните комуникациски услуги

Во табелата подолу се наведени коментарите на Неотел на одредбите од Правилникот

Член бр. од П Р А В И Л Н И К за измена на Правилникот во врска со постојан член	Предлог измена/дополнувањена текст од Правилникот или нов предлог измена/дополнување на Неотел	Коментар или образложение на Неотел
Член 59-а (став 1)	Агенцијата ќе ги дефинира минималните вредности на параметрите за квалитет коишто операторите и/или давателите на услуги треба да ги исполнат при обезбедување на услугите.	Коментар Врз основа на кои критериуми АЕК ќе ги дефинира вредностите на параметрите за квалитет?
Одговор на АЕК Се брише став 1 од Член 59-а.		
Член 59-а (став 5)	Во претплатничкиот договор треба детално да бидат наведени параметрите за квалитет со кои ќе биде обезбедена услугата на претплатникот.	Коментар Параметрите за квалитет се наведени во општите услови на Неотел. Сметаме дека нема потреба да се наведуваат и во претплатничкиот договор.
Одговор на АЕК Коментарот не се прифаќа. Ставот (5) се модифицира и станува став (7) од член 41 и гласи - Во претплатничкиот договор, за услугите за пренос на податоци, треба да бидат точно наведени параметрите за квалитет (брзина на пренос		

на податоци во двете насоки (downstream и upstream), со кои ќе му биде обезбедена услугата на претплатникот.